

KINNITATUD

Direktori kk 31.08.26 nr 4

Rummu Lasteaed Lepatriinu

ÕPPEKAVA

2026

SISUKORD

1. Lasteaia asukoht ja eripära, logo ja lugu
2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid
3. Alushariduse ja lasteaia alusväärtused
4. Õpikäsitus
5. Õpi- ja kasvukeskkond ning selle kujundamise põhimõtted
6. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted ja korraldus
7. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine
8. Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused
9. Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus
10. Lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted, meetodid, vahendid ja dokumenteerimine
11. Üldoskused
 - 11.1. Mänguoskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad oskused
 - 11.2. Tunnetus- ja õpioskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad oskused
 - 11.3. Sotsiaalsed oskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad üldoskused
 - 11.4. Eneseregulatsiooni oskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad üldoskused
12. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused ja 6-7-aastase lapse eeldatavad üldoskused ja arengutulemused
 - 12.1. Valdkond MINA JA KESKKOND
 - 12.2. Valdkond KEEL JA KÕNE
 - 12.3. Valdkond MATEMAATIKA
 - 12.4. Valdkond KUNST
 - 12.5. Valdkond MUUSIKA
 - 12.6. Valdkond LIIKUMINE
13. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Lasteaia õppekava on õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise ning läbiviimise alusdokument, mis on koostatud Alushariduse riikliku õppekava alusel ja mille koostamisel on arvestatud lasteaia töötajate ning hoolekogu ettepanekuid.

1. Lasteaia asukoht ja eripära, logo ja lugu

Rummu lasteaed asub Lääne-Harju vallas Rummu alevikus 1987.aastal lasteaiaks ehitatud ja 2021.aastal osaliselt renoveeritud kahekorruselises hoones. Lasteaias on suur saal, loodud on tunnetustuba ja väikesed tööruumid lastele tugiteenuste pakkumiseks.

Lasteaia õueala on avar ja erineva maastikuga, kus on nii metsaalune, suured muruplatsid kui ka looduslik õppeaed. Mängu- ja liikumisvõimalusi pakuvad madalseiklusrada, ronilad, liumäed, kiiged, liivakastid ja ruumikad varjualused.

Õppe- ja kasvatustöös pakume häid võimalusi õppida eesti keeles nii eesti emakeelega lastel kui ka eesti keelt teise või mitmenda keelena omandavatel lastel.

Lasteaia eripäraks on liikumise edendamine ja loodusega kooskõlas kasvamine. Lasteaia tunnusmõte kätkeb endas liikumisharjumuse ja keskkonnateadlikkuse kujundamist läbi mängulise õppimise.

Meie logo ja lugu:

MÄNGIDES ÕPIN JA LIIGUN AASTARINGI

Laps õpib mängides ehk läbi mängu.

Lapse põhitegevused on mäng ja liikumine, laps mängib liikudes, laps liigub mängides, liikumine on lapsele mäng, mäng on lapsele liikumine.

Laps õpib liikudes ja tegutsedes, laps tegutseb ja liigub õppides.

Keskkond on kõik, mis on lapse ümber - inimesed, loodus, asjad.

Laps mängib ja õpib neid tundma ning hoidma.

Hoidmise võti on teadmised - kuidas hoida, kuidas liikuda, kuidas suhelda, kuidas käituda, kuidas õppida, kuidas mängida, kuidas elada.

**Mängides liigume teadmiste ja oskuste poole aastaringi
meid ümbritsevas keskkonnas.**

2. Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid

Õppe- ja kasvatustegevuse üldeesmärk on tagada lapse igakülgne ja järjepidev areng koostöös koduga.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetame lapse üldoskuste ja valdkondlike oskuste kujunemist ning arengut.

Loomel kuni kolmeaastase lapse puhul eeldused hakkamasaamiseks lasteaia ja kolme- kuni seitsmeaastase lapse puhul loomel eeldused põhihariduse omandamiseks koolis ja edasijõudmiseks igapäevaelus.

3. Alushariduse ja lasteaia alusväärtused

Õppe- ja kasvatustegevus põhineb lapsepõlve väärtustamisel ning lastehoiu ja lasteaia peamine ülesandena kaitseme ja edendame lapse õigust täisväärtuslikule ning turvalisele lapsepõlvele.

Toetame võrdsel määral lapse vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut.

Loomel tingimused lapse erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks, eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Kujundame koostöös koduga väärtushoiakuid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Peame oluliseks väärtusi, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.

Alushariduse alusväärtustena tähtsustame:

- üldinimlikke väärtusi:

ausus, hoolivus, õiglus, lugupidamine enda ja teiste vastu;

- ühiskondlikke väärtusi:

vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kodumaa-armastus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, terviseteadlikkus, keskkonna jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus.

Lasteaia väärtustena tähtsustame järgmisi väärtusi:

- USALDUSVÄÄRSUS - tugine oma töös õpetajate ja lapsevanemate vahelisele usaldusele, austusele ning üksteisemõistmisele;
- AVATUS - suhtleme lapsevanemate ja kolleegidega taktitundeliselt ning õiglaselt;
- LOOVUS - toetame laste ja õpetajate enesealgatust ning loovalt tegutsemist;
- HOOLIVUS - märkame ja näitame üles huvi, osavõtlikkust ja abivalmidust laste, lastevanemate ja personali vastu.

4. Õpikäsitus

Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille laps omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga.

Õppimine ja õpetamine toimuvad üldõpetuse põhimõtetel lapse lähima arengu tsoonis (arvestab juba omandatud oskustega).

Õppekavas käsitame õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi lapse käitumises, teadmistes, hoiakutes ja oskustes (laps oskab, teab, tunneb jne), väärtustades õppeprotsessi (laps joonistab, lõikab kääridega, ronib redelil jne).

Õppe- ja kasvatustegevus on tervik, mille organiseerimisel võtame arvesse lapse:

- füüsilist, kognitiivset, emotsionaalset ning sotsiaalset arengut ja võimeid;
- kultuurilist ja keelelist tausta;
- huvisid ja vajadusi.

Laps on õppe- ja kasvatustegevuses aktiivne osaleja.

Last kaasame tegevuste kavandamisse, võimaldame teha valikuid ning julgustame tehtut analüüsima. Väärtustame lapse loovust, omaalgatust ja ettevõtlikkust.

Lapsega tegelevate täiskasvanute ülesanne on:

- oleme lapse arengu suunajad, toetajad ja juhendajad;
- kujundame lapse arengut toetava keskkonna.

5. Õpi- ja kasvukeskkond ning selle kujundamise põhimõtted

Õpi- ja kasvukeskkond on last ümbritseva vaimse, sotsiaalse, füüsilise ja digitaalse keskkonna kooslus, milles laps areneb ja õpib. Õpi- ja kasvukeskkond toetab lapse positiivse enesehinnangu kujunemist ja lapse arenemist iseseisvaks, algatusvõimeliseks ja aktiivseks õppijaks. Õpi- ja kasvukeskkond kannab alushariduse alusväärtusi.

Õpetaja loob õpi- ja kasvukeskkonna koostöös laste, abiõpetaja ja teiste töötajatega, kaasates vajadusel vanemaid. Õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel lähtume laste vanusest ja vajadustest ning õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja sisust.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- lähtume lapse heaolust, ühistele väärtustele tuginevatest kokkulepetest ning lastehoiu ja lasteaia tavadest;
- loome usaldava, sõbraliku, pinge- ja vägivallava õhkkonna;
- suuname lapsi üksteisega arvestama, üksteist toetama ja koostööd tegema;
- väärtustame ja tunnustame ideede ning arvamuste paljusust;
- tagame aja mõtestamiseks, mõttevahetuseks ja tagasisideks;
- kujundame heatahtlikku ja avatud suhtumist erinevustesse ning tagame kõikidele lastele võrdsed võimalused;
- kohandame tegevusi, õpet ja õppematerjale paindlikult, võimaldame valikute tegemist ning loome võimalused aktiivseks osaluseks;
- teeme koostööd vanematega.

Füüsilise keskkonna kujundamisel:

- tagame turvalisuse (ruumide, mööbli, õueala ohutus) ja loome võimalused mängimiseks ja aktiivseks liikumiseks ruumides ja õues.
- teeme õppeprotsessi nähtavaks (seinamaterjalid, näitused, laste tööde väljapanekud, lapse arengumapp, tagasiside vanemale jne);
- tagame õppe- ja mänguvahendite kättesaadavuse ja mitmekesisuse (õppe- ja mänguvahendid on lastele sobival kõrgusel riulil, aknalaua, seinal, hoiukarbiga põrandal, vaatamiseks materjalid ruumide seintel jne);
- loome võimalusel füüsilise keskkonna, mis on lihtsasti ümberkohaldatav, paindlik ning aktiivset liikumist võimaldav liigendatud rühmaruum, mis võimaldab tegutseda alarühmades ja pakub võimalusi omaette olemiseks:
 - rühmaruum on liigendatud riulite ja muu sobiva mööbliga;
 - vaipu või lauda toolidega kasutame mõtteliseks liigendamiseks.
- loome rühmaruumis lastele järgmised tegevuspiirkonnad (pesad, nurgad, alad jne):
 - hommikuringiala koos hommikuringi seinamaterjalide või tahvliga;
 - lugemispesa ehk kirjaoskuskeskus;
 - lauamängukeskus;
 - kunstikeskus;
 - nukunurk ehk kodumängukeskus;
 - loovmängukeskus;
 - automängukeskus;
 - ehituskeskus;
 - loodusnurk;
 - teadusnurk;
 - kokanduskeskus;
 - teatrinurk;
 - omaette olemise, vaikuse- ehk rahunemispesa;
 - oma asja sahtel või karp;
 - muusikanurk;
 - liikumisala.

Õppe- ja kasvatustegevusi viime läbi nii lasteaia siseruumides kui õues, samuti väljaspool lasteaeda (jalutuskäigud, õppekäigud, väljasõidud jne).

6. Õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimise põhimõtted ja korraldus

Õppe- ja kasvatustegevuse organiseerimisel:

- selgitame välja lapse arengutaseme, millest lähtume tegevuste eesmärkide seadmisel ning tegevuste planeerimisel;
- tagame igale lapsele eduelamuse;
- toetame lapse loovust, huvi ja omaalgatust;
- loome turvalise, hooliva, kiusamisvaba ja koostöise õhkkonna;
- väärtustame demokraatlikke suhteid ning lugupidamist enda ja teiste suhtes;
- lõimime erinevaid valdkondi ja tegevusi;

- võimaldame vabamängu, katsetamist, liikumist, muusikat ning teisi aktiivset õppimist ja loovust toetavaid meetodeid nii individuaalsetes tegevustes kui ka gruppis;
- väärtustame eesti kultuuritraditsioone ning arvestame teiste kultuuride eripäraga;
- toetame mitte eesti keelsest perest pärit lapse keelelist arengut mitme keele kasutajana ning märkame ja toetame last erinevates keelekasutusolukordades;
- kasutame digitehnoloogia võimalusi õppe- ja kasvatustegevuse rikastamiseks;
- kasutame võimalikult palju õuesõppe võimalusi nii üldoskuste, valdkondade oskuste, liikumisarjumuse kui ka keskkonnateadlikkuse kujundamiseks;
- lasteaia töötajad panustavad lapse arengu toetamiseks ja tema potentsiaali parimaks avaldumiseks. Juhendamist selleks saavad töötajad lasteaia juhtkonnalt, kaastöötajatelt ja koolitustelt.

Õppe- ja kasvatustöö on koostöö lasteaia töötajate, laste ja vanemate vahel, kus planeerime tegevusi ning viime neid läbi võimalikult elulähedaselt (ehe õppimine, päriselu õpe, õppimine loomulikus keskkonnas), laste huvisid arvestades, ümbritseva keskkonna võimalusi ja vanemate kaasates.

7. Rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Rühma õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel arvestatakse lasteaia päevakavaga, mis arvestab lasteaia lahtioleku aega ning laste ealisi ja individuaalseid arenguvajadusi. Päevakava kinnitab direktor ja see on nähtav vanematele rühma stendil ja Eliis-keskkonnas.

Õppe- ja kasvatustegevus toimub läbi igapäevatoimingute, laste mängu ning kavandatud ja spontaanselt tekkivate tegevuste.

Õppe- ja kasvatustegevuses võimaldame lastel tegutseda kogu rühmaga, individuaalselt kui ka väikestes gruppides.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja käsitletava teemasisu valikul lähtume lapsest, alushariduse alusväärtustest, last ümbritsevast keskkonnast ning põhimõttest lähemalt kaugemale, üksikult üldisemale.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine on paindlik ning põhineb pedagoogilisel dokumenteerimisel.

Pedagoogilise dokumenteerimise käigus teeme nähtavaks õppe- ja kasvatustegevuse seose õppekavaga:

- aasta tegevuskavas ja rühma kuu- või projektiplaanis (eesmärgid, tegevused, teemakäsitus jne);
- kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest (lapse tagasiside Eliis-keskkonnas, lapse arengukaart, lapse arenguestusel jne);

- õppimise protsessi ehk lapse kogemused ja tegevused (laste tööde väljapanekud, märkmed ütlustest ja juttudest, vanema nõusolekul fotod ja videod tegevusest);
- lapse vaimse arengu märkamised (arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised jne) lapse arengumapis ja arenguvestlusel.

Õppe- ja kasvatustegevuse koha valikul arvestame õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidega, erinevate valdkondade lõiminguga, tegevusteks vajalike vahenditega ning õpetajate, abiõpetajate, lapsehoidjate või teiste töötajate kaasamisega õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel.

Õpitavaga tutvub laps võimalusel selle loomulikus keskkonnas (ehe õppimine jne).

Lasteaia töötajad koostavad aasta tegevuskava õppeaasta alguses (lasteaia arengueesmärgid, õppeaasta sündmused/peod/väljasõidud, personali koolitusvajadus), võtavad võimalusel arvesse hoolekogu ettepanekuid ja muudavad/täiendavad vajadusel kava õppeaasta jooksul õpetajate koosolekul.

Õpetaja eestvedamisel lepivad rühma töötajad õppeaasta alguses omavahel kokku, kas õppe- ja kasvatustööd kavandatakse kuu või projekti kaupa, arvestades seejuures rühma lastele sobivaima kavandamisega, kaasates muusika- ja liikumisõpetajaid, juhtkonda, tugispetsialiste ja lapsevanemaid.

Õppeaasta tegevuskava ja rühma kuu- või projektiplaanid on kajastatud Eliis-keskkonnas ja nähtavad ka vanematele.

8. Lapse individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

Kokkuleppel vanemaga võib teha lapse individuaalse arengu toetamiseks kohandusi õppe- ja kasvatustegevuse sisus ja korralduses ning õpi- ja kasvukeskkonnas, mis lepitakse kokku lapse arenguvestlusel ja dokumenteerime vestluse protokollis ning lapse arengukaardil Eliis-keskkonnas.

Lapse arengu kaardile kannab õpetaja/tugispetsialist info lapse toe vajaduse väljaselgitamiseks läbiviidud hindamiste, rakendatud tugimeetmete ja nende tulemuslikkuse kohta ning seab arengueesmärgid toetamist vajavates valdkondades.

Vajadusel koostab õpetaja koostöös abiõpetaja, tugispetsialisti, tugiteenuste koordineerija ja vanemaga lapsele riikliku õppekava alusel individuaalse arenduskava (IAK).

Vähemalt üks kord õppeaastas teeme koostöös õpetaja, tugispetsialistide ning vanemaga kokkuvõtte individuaalse arenduskava rakendumisest, arengukeskkonna sobilikkusest, arengueesmärkide saavutamisest ning lapse edasistest vajadustest.

Lapse, kelle kodune keel ei ole eesti keel, eesti keele omandamist toetame vajadusel eraldi eesti keele arengu toetamiseks mõeldud tegevuste kaudu.

Eesti keele oskuse toetamisel ja õppe eeldatavate tulemuste kavandamisel arvestatakse lapse arengutaset ning vanust.

MÄRKAMINE JA LAPSE ARENGU HINDAMINE:

Õpetaja, vanemad, tugispetsialistid märkavad lapse toe vajadust, annavad sellest üksteisele teada, lepivad kokku vestluse aja.

Õpetaja ja tugispetsialistid kajastavad märkamisi lapse arengukaardil.

KOKKULEPPED JA INDIVIDUAALSE ARENGU KAVANDAMINE:

Õpetaja ja vanemad, vajadusel tugispetsialistid ja juhtkonna esindajad, vestlevad lapse arengust (tutvumisvestlus või lapse arenguvestlus), seavad koos lapsele individuaalsed arengueesmärgid või koostavad individuaalse arenduskava (IAK).

Vajadusel soovitab lasteaed pöörduda vanemal väljaspool lasteaeda spetsialistide poole nõustamisele (perearst, Rajaleidja jne).

LAPSE INDIVIDUAALNE TOETAMINE:

Õpetaja ja tugispetsialistid lihtsustavad ning kohandavad õppe- ja kasvatustegevusi lähtudes lapse individuaalsetest arengueesmärkidest

(täiskasvanu poolt individuaalsem juhendamine, vaiksem koht, väiksem grupp, tugispetsialisti juures individuaalsed tegevused jne).

LAPSE ARENGU HINDAMINE JA UUED KOKKULEPPED:

Õpetaja, vanemad, tugispetsialistid märkavad lapse edusamme ja arenguvajadusi, lepivad kokku vestluse aja ja vestlevad lapse arenguvestlusel.

Õpetaja ja tugispetsialistid kajastavad märkamisi lapse arengukaardil, seavad koos lapsele järgmise perioodi individuaalsed arengueesmärgid.

Vajadusel soovitab lasteaed pöörduda vanemal väljaspool lasteaeda spetsialistide poole nõustamisele (perearst, Rajaleidja jne).

9. Vanematega tehtava koostöö põhimõtted ja korraldus

Lasteaia töötajad ning vanem teevad koostööd lapse arengu ja tervise toetamiseks. Koostöö põhineb vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel.

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisesse ja läbiviimisesse kaasame vanemaid ja teavitame õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtetest ning alushariduse alusväärtustest lapsevanemate koosolekute ja teiste sündmuste kaudu, samuti Eliis-keskkonnas infot jagades ja tagasisidet küsides.

Õpetaja ja vanem vahetavad regulaarselt informatsiooni lapse arengust, õppimisest ja tervisest ning vanem on kaasatud lapse arengut puudutavate otsuste tegemisse ja nende rakendamisse vestluste kaudu ning Eliis-keskkonnas suheldes.

Õpetaja loob koostöös tugiteenuste koordineerijaga vanemale võimalused saada tuge ja nõu lapse arengu toetamise küsimustes.

10. Lapse arengu hindamise ja toetamise põhimõtted ja dokumenteerimine ning meetodid ja vahendid lapse arengu hindamiseks, jälgimiseks ja analüüsimiseks

Lapse arengu hindamine (edaspidi *hindamine*) on oluline lapse eripära mõistmiseks, lapsele vajaliku toe väljaselgitamiseks, arengu ja positiivse enesehinnangu toetamiseks ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamiseks koostöös lapse ja vanemaga.

Hindamine on igapäevane osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Hindamisel jälgivad ja analüüsivad õpetajad lapse arengut nii igapäevatoimingutes, vabamängus kui ka õppe- ja kasvatustegevustes.

Hindamise aluseks on lapse eeldatavad arengutulemused üldoskustes ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades.

Vanemale tutvustame lapse arengu hindamise põhimõtteid ja korraldust lapsevanemate koosolekul ja lapse arenguveestlusel.

Õpetaja ja tugispetsialistid kirjeldavad lapse arengut lapsest lähtuvalt, väärtustades lapse pingutusi, saavutusi ning tunnustades lapse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.

Õpetaja koostab vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjaliku kokkuvõtte ehk Eliis-keskkonnas lapse arengukaardi.

Õpetaja viib lapse arengu toetamiseks vanema(te)ga läbi arenguveestluse, kus:

- õpetaja annab vanemale tagasisidet lapse arengust ja õppimise tulemustest (üldoskuste ja valdkondade oskustest);
- vanem esitab seisukohti ja ootusi lapse arengu suhtes;
- mõlemad osapooled lepivad omavahel kokku edasised tegevused lapse arengu toetamiseks.

Õpetaja kaasab lapse arenguveestlusele vajadusel teisi lasteaias lapsega tegutsevaid õpetajaid, tugispetsialiste või juhtkonna esindajaid.

Lapse arenguveestluse kokkuvõtte dokumenteerib õpetaja lapse arengu kaardile Eliis-keskkonnas (lisadokumente hoiame lapse arengumapis).

Koolimineva lapse kohta koostab õpetaja Eliis-keskkonnas koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused, kaasates vajadusel koostamisse teisi lasteaias lapsega tegutsevaid õpetajaid, tugispetsialiste või juhtkonna esindajaid.

Õpetajad ja tugispetsialistid kasutavad paindlikult lapse arengu jälgimiseks ja analüüsimiseks järgmisi meetodeid ja vahendeid:

Meetod	Mis see on?	Vahendid	Millal toimub?
Märkmed, tähelepanekud	Õpetaja/tugispetsialist kirjeldab lühidalt lapse tegevusest ja käitumisest.	Ellis-keskkonnas: rühmapäevik: lapse tagasiside	Aeg-ajalt, võimalusel iganädalas või paaril korral kuus.
Vaatlused (nimetatakse ka minuti vaatluseks)	Õpetaja/tugispetsialist vaatab ja kirjutab üles lapse märgid või tegevuse. Tutvustab vanemale vestluse või arenguvestlusel.	Vaatleja kirjutab vaatluse üles paberile, mida hoiame lapse arengumapis.	Vähemalt paar korda aastas.
Laste tööd (väljapanekud, näitused, lisamine lapse arengumappi)	Joonistused, maalid, skulptuurid, meisterdused ühistööd on laste loominguväimeid vaatamiseks ja nende ülevõtte röömu tundmiseks.	kunsti-, taaskasutuslooduslikud materjalid. Näitused väljapanekud rühma lasteaias ja õuealal.	Iganädalased väljapanekud, näitused mõnel korral aastas. Arengumappi lisab õpetaja lapse uue oskuse omandamise tööd.
Intervjuud, küsitlused	Õpetaja/abiõpetaja/tugispetsialist vestleb lapsega küsimuste esitamise abil, kirjutab lapse vastused üles.	Vestleja kirjutab lapse vastused paberile, mida hoiame lapse arengumapis.	Vähemalt paar korda aastas..
Arengumäng	Õpetaja/abiõpetaja/tugispetsialist mängib lapsega läbi arengumängu (erinevad mängulised ülesanded), kajastab tulemusi, tutvustab vanemale.	Tulemused kajastatakse paberil (tabelina või üleskirjutusena), mida hoiame lapse arengumapis.	Sobiva mängu leidmine või õpetaja poolt koostamisel.
Tutvumisvestlus	Õpetaja/tugispetsialistid/juht onna esindajad vestlevad vanema(te)ga tutvumaks lapse eelneva arenguga kodus või eelmises haridusasutuses (kohane toetamine, üldoskused, laste tugevad ja arendamist vajavad küljed, huvid jne)	Õpetaja koostab paberile lühiprotokollid vestluse käigust ja vestluse protokollile vestluse osalejate allkirjad. Õpetaja koostab Ellis-keskkonnas kokkulepitud arengusuundadest kokkuvõtte lapse arengukaardile.	Ühel korral, kui laps on alustanud käimist meie lasteaias, võimalusel esimeste nädalate või esimese kuu jooksul.
Arenguvestlus	Õpetaja/tugispetsialist annab tagasisidet vanemale lapse üldoskuste ja valdkondade arengutulemustest, koos lepitakse kokku lapse	Õpetaja koostab paberile lühiprotokollid vestluse käigust ja vestluse protokollile vestluse osalejate allkirjad. Õpetaja koostab Ellis-	Vähemalt üks kord õppeaastas, enamasti õppeaasta teises poles (talvel-kevad).

	arendamist vajavate külge toetamine.	keskkonnas kokkulepitud arengusuundadest kokkuvõtte lapse arengukaardile.	
Arengukaart	Õpetajad ja tugispetsialist koostavad Eliis-keskkonnas lapse üldoskuste ja valdkondade arengutulemuse kirjelduse ning analüüsi (tugevad ja arendamist vajavad küljed).	Eliis-keskkonnas: kaardid: lapse arengukaart.	Õppeaasta lõpus, üks õppeaastas (mais-apri)
Koolivalmiduskaart	Õpetajad ja tugispetsialist koostavad Eliis-keskkonnas kooliminevale lapsele tema üldoskuste ja valdkondade arengutulemuste kirjelduse ning analüüsi (tugevad ja arendamist vajavad küljed).	Eliis-keskkonnas: kaardid: Rummu koolivalmiduskaart.	Õppeaasta lõpus, üks enne kooliminekut (maikuus).
Laste tegevuste jäädvustamine	Lapsevanema nõusolekul pildistavad ja filmivad rühma töötajad/tugispetsialistid lapse olulisemaid tegevusi, rühma jäädvustada edusamme, tutvustavad vanemale.	Eliis-keskkonnas: rühmapäevik: päevakirjelduse juures fotod ja videod.	Aeg-ajalt, mängudest, erinevatest õppetegevustest, jalutuskäikudest, väljasõitudest, sündmustest jne.

11. Üldoskused

Õppekavas eristatakse nelja üldoskuste rühma:

- mänguuskused;
- tunnetus- ja õpioskused;
- sotsiaalsed oskused;
- eneseregulatsiooni oskused.

Üldoskuste kujunemist toetame kõigi tegevuste kaudu, lõimides erinevaid valdkondi ja kasutades erinevaid õppeviise.

Kuni kolmeaastaste laste puhul esitame kõik arengutulemused üldoskuste põhisel.

Lasteaia õppekava läbimisel omandatud üldoskused on aluseks põhikooli riiklikus õppekavas toodud üldpädevuste ja ennast reguleeriva õppija kujunemisele.

11.1. Mänguuskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad oskused

Mäng on eelkoolieas lapse põhitegevus ja loomulik õppimisviis. Mängu käigus omandab ja kinnistab laps uut teavet, harjutab ning rakendab uusi oskusi, õpib suhtlema ja koostööd tegema ning sobival viisil enda tundeid ja soove väljendama. Mänguoskus on kõigi üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse eri valdkondade oskuste ja teadmiste arengu alus.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- suudab väikeses grupis mängule keskenduda;
- kasutab mängides loovalt erinevaid vahendeid;
- jäljendab ja kordab mängudes varasemalt kogetut;
- sooritab iseseisvalt mitu omavahel loogiliselt seotud mängulist toimingut;
- kutsub kaaslast oma mänguga liituma ja ühineb teiste algatatud mänguga;
- suhtub heatahtlikult kaaslaste mängu;
- suudab järgida lihtsamaid mängureegleid.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- suudab mängule keskenduda;
- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid;
- rakendab mängudes loovust, kujutlusvõimet, oma kogemusi, teadmisi ja oskusi;
- näitab mängu käigus üles omaalgatust, huvi ja loovust;
- algatab mängu ja arendab mängu sisu;
- täidab mängudes erinevaid rolle;
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda mängukaaslastega kokkuleppele;
- järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada;
- tunneb rõõmu võidust ja suudab hakkama saada kaotusega.

11.2 Tunnetus- ja õpioksused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad oskused

Tunnetusoskus on oskus tahtlikult juhtida oma tunnetusprotsesse – taju, tähelepanu, mälu, mõtlemist, emotsioone ja motivatsiooni.

Õpioskus on lapse suutlikkus oma tunnetusprotsesse õppimise eesmärgil kasutada – hankida teavet, omandada teadmisi ja oskusi ning uurida ja katsetada. Õpioksused kujunevad tunnetusoskuste arengu alusel.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- tunneb huvi maailma vastu ja uurib seda erinevate meeltega;
- suudab huvipakkuvale tegevusele vastavalt oma arengutasemele keskenduda;
- mõistab lihtsamat kõnet;
- valdab eneseväljenduseks vajalikku sõnavara;
- väljendab end kõnes teistele arusaadavalt ja osaleb vestluses;
- suudab keskenduda lühikeste lugude jälgimisele;
- oskab leida võrdluse alusel objektides ühiseid ja erinevaid tunnuseid;
- oskab objekte ühe tunnuse alusel rühmitada;
- suudab järgida lihtsat juhust;
- oskab detailidest lihtsa terviku kokku panna.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- suudab huvipakkuvale tegevusele keskenduda;
- saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi;
- suudab täita kahe-kolmeosalist igapäevast juhust või korraldust;
- esitab küsimusi, arutleb ja oskab oma mõtteid arusaadavalt väljendada;
- oskab esemeid ja nähtusi erinevate tunnuste alusel rühmitada;
- saab aru lihtsamatest seostest, tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna;
- kasutab õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades;
- kasutab sobivaid vahendeid ja võtteid probleemilahenduseks.

11.3. Sotsiaalsed oskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad üldoskused

Sotsiaalsed oskused on oskused teistega suhelda, tajuda iseennast ja kaaslast, võtta omaks ühiskonnas üldtunnustatud tavasid ning lähtuda koostoimet võimaldavatest eetilistest tõekspidamistest.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- oskab ennast ja teisi väliste tunnuste kaudu kirjeldada;
- on huvitatud mängukaaslastest ja püüab nendega arvestada;
- osaleb täiskasvanuga ühistegevustes;
- saab aru lihtsamatest rühma kokkulepetest;
- loob sõprussuhteid lastega, kellega on tihti koos;
- jagab mõnikord asju ka teistega;
- algatab teiste laste ja täiskasvanutega suhtlust;
- oskab väljendada oma vajadusi ja soove.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- tunneb huvi teiste vastu, oskab luua sõprussuhteid ja tahab ning julgeb suhelda;
- püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestluses;
- oskab kaaslastega arvestada ja teha koostööd ning osutab ja küsib vajadusel abi;
- teeb vahet sobiva ja ebasobiva käitumise vahel, valib sobiva käitumisviisi vastavalt olukorrale ning mõistab oma käitumise tagajärgi;
- järgib kokkulepituid reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme;
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad;
- osaleb ja teeb ettepanekuid otsustusprotsessides;
- suudab uudsetes olukordades toime tulla vajadusel täiskasvanu juhiseid järgides.

11.4. Eneseregulatsiooni oskused ning 3-aastase ja 6-7-aastase lapse eeldatavad üldoskused

Eneseregulatsiooni oskused on oskused, mis võimaldavad suunata oma tähelepanu, kasutada töömälu, pidurdada hetkeimpulsse ning kavandada oma käitumist vastavalt olukorrale. Eneseregulatsiooni oskused võimaldavad lapsel olukordadele paindlikult reageerida, erinevaid seoseid märgata ja lahendusi leida.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 3-aastane laps:

- tuleb toime vanematest eemalolekuga;
- tuleb toime ühelt tegevuselt teisele üleminekuga;
- suudab täiskasvanu toel lühikest aega soovitud edasi lükata ja oma käitumist pidurdada;
- suudab täiskasvanu toel tulla toime tugevate tunnetega;
- saab suures osas hakkama igapäevase eneseteenindamisega;
- paneb pärast tegevusi täiskasvanu juhendamisel asjad oma kohale.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- suudab oma emotsioone kirjeldada ning sobival viisil väljendada;
- kavandab, algatab ja korraldab mängu ja igapäevategevusi ning viib alustatud tegevused lõpuni;
- suudab pingutust nõudva tööülesande kallal iseseisvalt ja grupis sihipäraselt tegutseda;
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele;
- oskab täiskasvanu toel vajadusel kasutada vaimset tasakaalu ja rahunemist soodustavaid tegevusi;
- saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused.

12. Valdkondade õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning 6-7aastase lapse eeldatavad arengutulemused

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel lõimitakse erinevaid valdkondi.

Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted ning kuue- kuni seitsmeaastase lapse eeldatavad arengutulemused esitatakse kuues valdkonnas:

- mina ja keskkond;
- keel ja kõne;
- matemaatika;
- kunst;
- muusika;
- liikumine.

12.1. Valdkond MINA JA KESKKOND

Valdkond *Mina ja keskkond* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- toetada last iseenda ja ümbritseva keskkonna tundma õppimisel ja mõistmisel;
- suunata last ümbritsevat keskkonda mängu ja igapäevatoimingute kaudu märkama, uurima ja kogema;
- suunata last küsimusi esitama, probleeme püstitama, teemakohaselt arutlema, vastuseid leidma ning märgatust ja kogetust järeltõlgima;
- suunata last keskkonda hoidvalt ja turvaliselt käituma ning materjale ja vahendeid säästlikult kasutama;
- suunata last keskkonda, enda ja kaaslaste kultuuri ja traditsioone ning tervist väärtustama;

- suunata last märkama ja mõistma sotsiaalse keskkonna, loodus-, tehis ning digikeskkonna erinevusi.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- oskab tutvustada ja kirjeldada iseennast, enda omadusi ning huvisid;
- oskab nimetada kehaosade nimetusi, teab nende vajalikkust ja mille poolest erinevad privaatsed kehaosad teistest;
- oskab kirjeldada oma kodu, perekonda ja peretraditsioone;
- oskab nimetada ja kirjeldada erinevaid ameteid;
- oskab nimetada Eesti riiklikke sümboleid, rahva- ja kultuuritraditsioone ning olulisemaid kultuuritegelasi;
- saab aru, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused ja kultuuritraditsioonid;
- oskab ebaseaduslikes või ebatavalistes olukordades turvaliselt käituda ning vajadusel abi kutsuda;
- oskab kirjeldada, kuidas ümbritsev keskkond ja inimeste käitumine võib mõjutada tervist ning teab, kuidas oma tervist hoida;
- oskab selgitada, mida on vaja teha selleks, et hoida hammaste tervist;
- oskab selgitada, miks on oluline järgida igapäevaelus isikliku hügieeni põhimõtteid;
- märkab ja kirjeldab enda ja teiste tegevuse mõju keskkonnale ning käitub keskkonda säästvalt;
- tunneb oma kodukoha eripära ja oskab kirjeldada kodukoha loodust;
- oskab kirjeldada loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites;
- oskab kirjeldada loodusnähtusi ja selgitada ilmastikunähtuste sõltuvust aastaaegadest;
- oskab kirjeldada võimalikke ohte seoses keskkonnaga, erinevate tegevustega ja olukordadega;
- oskab liikluses ohutult käituda;
- oskab kirjeldada, tervisliku ja mitmekesine toitumise põhimõtteid ning teab, miks need on olulised tervise hoidmisel;
- oskab selgitada, miks piisav puhkamine, uni ja kehaline aktiivsus on olulised tervise hoidmisel;
- oskab kirjeldada, miks vägivald ja kiusamine ei ole lubatud käitumine;
- oskab selgitada raha otstarvet;
- teab digitehnoloogia ja interneti turvalise ja eesmärgipärase kasutamise põhimõtteid ning oskab nimetada ohtusid digikeskkonnas;
- oskab digivahendeid eesmärgipäraselt, heaperemehelikult ja loovalt kasutada ning juhtida lihtsamaid robotikaseadmeid.

12.2. Valdkond **KEEL JA KÕNE**

Valdkond *Keel ja kõne* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused keelt kuulata ja aktiivselt kasutada õppe- ja kasvatustegevustes ja igapäevatoimingutes, arvestades lapse keeleoskuse taset ja vanust;
- luua lapsele võimalusi eesti keele, oma emakeele ja teiste keelte ning kultuuridega tutvumiseks;

- pöörata tähelepanu erinevate meelte kaasamisele ja näitlikustamisele kasutades miimikat, kehakeelt, žeste, intonatsiooni, muusikat, rütmi, liikumist ja näitlikke vahendeid;
- suunata last õpitut kordama erinevates kontekstides, olukordades ja suhtlussituatsioonides, sealhulgas väljaspool lastehoidu ja lasteaeda;
- õpetada last suhtlemisel keele- ja kõnevahendeid kasutama;
- suunata last ettelugemise, raamatu illustratsioonide vaatamise, jutustamise, dramatiseerimise, joonistamise, oma raamatute koostamise kaudu kirjandust mõistma ja hindama;
- toetada lapse lugemishuvi ja lugemis- ning kirjutamisvalmiduse kujunemist žanriliselt mitmekesiste ja pildirikaste raamatute ettelugemise ning õppe- ja mänguvahendite, sealhulgas meediumide ja digivahendite kasutamise kaudu;
- toetada lapse huvi ja väärtushinnangute kujunemist suulise ja kirjaliku kultuuripärandi kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhtlemisel, arvestab kaassuhtleja ja suhtlemise paigaga;
- saab aru kuuldu sisust ja suudab sellele sobivalt reageerida;
- oskab oma mõtteid suulises kõnes edasi anda;
- oskab jutustada pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, anda edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendada seejuures oma ja teiste tegelaste tundeid;
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid;
- valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajadusel ise sõnu moodustada;
- oskab oma kõnes ning etteöeldud sõnade kordamisel hääldada õigesti kõiki emakeele häälikuid;
- tunneb tähti, suudab lugeda kokku 1–2-silbilisi sõnu;
- oskab kirjutada 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane eesti keelt teise keelena kõnelev laps:

- mõistab tuttavalt teemal ja igapäevasuhtluses kasutatavat eesti keelset kõnet;
- tunneb ära ja mõistab õppe- ja kasvatustegevuse käigus omandatud sõnu ja keelelisi konstruktsioone ning kasutab neid oma kõnes;
- saab aru õpitud sõnavara piires korraldusest, mis on vajadusel žesti või viipega toetatud, ja toimib vastavalt;
- saab aru lihtsast küsimusest ning vastab õpitud sõnavara ja grammatiliste konstruktsioonide piires;
- kasutab kõnes sobivaid eestikeelseid viisakusväljendeid;
- suudab korrata võrdleva hääldamise abil ja vajadusel žesti või viipega toetatud erineva häälikupikkusega sõnu;
- tunneb eesti keele tähestikku, suudab kokku lugeda 1–2-silbilisi sõnu;
- oskab kirjutada vähemalt 1–2-silbilisi lihtsamaid sõnu õigesti järjestatud ühekordsete joonistähedega;
- teab peast eestikeelseid luuletusi ja laule.

12.3. Vald kond *MATEMAATIKA*

Valdkond *Matemaatika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- suunata last matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes märkama, ümbritsevat keskkonda matemaatiliselt kirjeldama, esemeid järjestama, rühmitama ja loendama ning nähtuste ja esemete maailma korrastama ja kujundama;
- suunata last ajas ja ümbritsevas keskkonnas orienteeruma ning vastavaid mõisteid oma tegevuse kirjeldamiseks kasutama;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud matemaatikaga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut;
- toetada lapse üldistamisoskuse kujunemist ja erinevate mõistete omandamist läbi objektide sarnaste ning erinevate tunnuste ja omaduste vaatlemise, võrdlemise, kirjeldamise ja sõnastamise.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- oskab määrata esemete hulga ühiseid tunnuseid ja jaotada esemeid hulkadesse, arvestades samaaegselt kahte tunnust;
- oskab võrrelda hulki, kasutades mõisteid *rohkem, vähem, võrdselt*;
- oskab 12 piires loendamise teel kindlaks teha esemete arvu, teab arvude 1–12 järjestust, tunneb numbrimärke ning oskab neid kirjutada;
- oskab liita ja lahutada viie piires ning tunneb märke + , −, =;
- oskab koostada kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukesi;
- oskab järjestada kuni viiete eset suuruse järgi (pikkus, laius, kõrgus jm);
- oskab kasutada õigesti mõisteid *eile, täna, homme, enne, praegu, varem-hiljem, noorem-vanem*;
- orienteerub ruumis, õuealal ja paberil ning oskab määrata eseme asukohta teise eseme suhtes – all, peal, kohal, keskel, äärel, vasakul, paremal;
- oskab määrata kellaaega täistundides;
- oskab nimetada nädalapäevi, kuid, aastaagu õiges järjestuses;
- oskab nimetada oma sünnikuud ja -päeva;
- teab enamkasutatavaid raha- ning mõõtühikuid (euro, sent, meeter, liiter, kilogramm) ja seda, kuidas ning kus neid ühikuid kasutatakse;
- oskab mõõta esemete pikkust kokkulepitud mõõtühikuga (samm, pulk, nöör vms);
- tunneb ära ringi, kolmnurga, nelinurga, kera ja kuubi ning oskab neid kirjeldada;
- märkab ümbritsevas keskkonnas mustreid, rütme ja kordusi, oskab neid loogiliselt jätkata ja luua.

12.4. Valdkond KUNST

Valdkond *Kunst* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused kogeda elamusi, tunda rõõmu ja rahulolu ning väljendada end visuaalselt;
- toetada lapse loovat eneseväljendust, katsetamist ja lahenduste leidmist;
- luua lapsele võimalused erinevate materjalidega tutvumiseks, nende tunnetamiseks ning omaduste tundma õppimiseks ja kasutamiseks, kombineerides olemasolevaid oskusi uutega;

- luua lapsele võimalused esteetilise kunsti, visuaalse kultuuri ja kultuuripärandi kogemiseks;
- seostada mäng, vaatlused, vestlused ja igapäevatoimingud kunstiga, suunata last nende tegevuste käigus kasutama erinevaid aistinguid – kuulmis-, nägemis-, haistmis- ning kompimisaistingut.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- oskab leida ümbritseva vaatlemisel detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat vabalt valitud ja isikupärasel viisil;
- oskab mitmekülgseid kunstitehnikaid, -materjale ja -vahendeid kasutades väljendada meeleolusid ja kujutlusvõimet;
- kasutab erinevaid vahendeid ja võtteid ohutult ning sihipäraselt;
- oskab esitleda oma kunstitööd ja arutleda kaaslaste kunstitööde üle;
- oskab kavandada ja teostada kaaslastega ühist kunstitööd;
- vaatleb kunstiteoseid ja oskab kogetust vestelda;
- kasutab kunsti õpi- ja kasvukeskkonna kujundamisel;
- oskab luua digitaalset sisu (näiteks foto, heli, video).

12.5. Valdkond **MUUSIKA**

Valdkond *Muusika* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele võimalused tunda rõõmu laulmisest, liikumisest, muusika kuulamisest, pillimängust ja ühisest musitseerimisest;
- julgustada last kasutama oma kujutlusvõimet musitseerimisel, muusikast vestlemisel ning muusikalisel liikumisel, toetada last oma mõtete ja tunnete väljendamisel läbi muusikalise tegevuse;
- luua lapsele võimalused erinevate muusikaliste väljendusvormide ja pärimusliku muusika kogemiseks;
- tutvustada lapsele Eesti muusikalist pärandit.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- oskab laulda eakohaseid laule kaaslastega ja üksi;
- suudab laulu või muusikapala tähelepanelikult kuulata ning kuulatud muusikat iseloomustada;
- eristab tämbri ja kõla järgi õpitud pille;
- oskab mängida eakohastel pillidel õpitud lauludele, riimidele ja instrumentaalpaladele lihtsaid kaasmänge üksi ja koos kaaslastega;
- oskab liikuda vastavalt muusika rütmile ja meeleolule;
- oskab tantsida eakohaseid tantse üksi ja koos kaaslastega;
- oskab väljendada ennast loovalt muusikalis-rütmilise liikumise kaudu, kasutades liikumisel erinevaid liigutusi, tantsusamme, vahendeid.

12.6. Valdkond **LIIKUMINE**

Valdkond *Liikumine* õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted on:

- luua lapsele tingimused ja võimaldada aktiivset tegutsemist üksi ja rühmas, et laps tunneks rõõmu igapäevasest liikumisest erinevates keskkondades ja tingimustes;
- rikastada lapse tegevusvõimalusi erinevate arendavate liikumistegevustega;
- suunata lapse üld- ja peenmotoorika, põhiliikumiste ja kehaliste võimete arengut läbi erinevate liikumistegevuste, spordialade ja tantsu;
- suunata last igapäevastes käelistes tegevustes ja harjutustes sooritamisel kasutama mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses domineerivat kätt;
- tagada lapse liikumisoskuste ja kehaliste võimete arengut igapäevaste liikumist nõudvate tegevuste (näiteks matkade, vaba aja mängude, jalutuskäikude) ja juhendatud eakohaste liikumistegevuste kaudu.

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusel 6-7-aastane laps:

- suudab pingutada ja keskenduda sihipärasele kehalisele tegevusele;
- peab liikumisel ja mängimisel kinni üldistest ohutus- ja mängureeglitest, valib liikumiseks ja mängudeks sobivad paigad ja vahendid;
- sooritab põhiliikumisi pingevalt nii, et liigutused on koordineeritud;
- oskab sooritada osavust, vastupidavust, painduvust, tasakaalu, kiirust ja jõudu arendavaid harjutusi ning tegevusi;
- suudab säilitada tasakaalu paigal olles ja liikumisel;
- oskab sooritada harjutusi õpetaja selgituste järgi ja ise harjutusi ette näidata;
- oskab sooritada koos kaaslasega rütmiliikumisi;
- oskab liikuda vastavalt rütmile ühtlase ja vahelduva tempoga;
- oskab kasutada liikumisel erinevaid vahendeid;
- oskab mängida erinevaid liikumis- ja sportlike elementidega mängu;
- oskab nimetada erinevaid igapäevaseid liikumisvõimalusi ja spordialasid.

13. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Õppekava on arenev dokument ja seda muudetakse vajadusel.

Õppekava puudutavaid teemasid arutame järjepideva arendustöö käigus õpetajate koosolekul. Õppekava täitmist analüüsime vähemalt üks kord aastas õpetajate koosolekul iga õppeaasta lõpus (õppe- ja kasvatustegevuse analüüs).

Õppekava muudatused võivad tuleneda ka muudatustest seadusandluses ja teistes haridusvaldkonna dokumentides.

Õppekava muudatusi arutab, esitab arvamuse küsimiseks hoolekogule ning kinnitamiseks direktorile õpetajate koosolek. Vajalikud õppekava muudatused kinnitab direktor.